

26 Αυγούστου 2016

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος και η προσπάθεια ανεύρεσης κατάλληλης συζύγου

Επιστήμες / Ιστορία

Σοφία Καυκοπούλου, υπ. δρ Θεολογίας-Μουσικός

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2boCLfq>]

Στις 12 Μαρτίου 1449, ο νέος αυτοκράτωρ, έφθασε με καταλανικό πλοίο στην Πόλη, όπου έγινε δεκτός με ενθουσιασμό. Οι αδελφοί του, Δημήτριος και Θωμάς έμειναν πλέον ως δεσπότες στην Πελοπόννησο, εξουσιάζοντας ο μεν Δημήτριος τον Μυστρά και το νοτιοανατολικό άκρο τής χερσονήσου, ο δε Θωμάς τα βορειοδυτικά, την Γλαρέντζα και την Πάτρα.

Ωστόσο, επί μακρόν συνεχίστηκε η προσπάθεια για ανεύρεση κατάλληλης συζύγου, για τον ήδη δύο φορές χηρεύσαντα Κωνσταντίνο. Μετά την αναγόρευσή του σε αυτοκράτορα των Ρωμαίων, οι άρχοντες τής Κωνσταντινουπόλεως δεν αποδέχονταν ένα εν δυνάμει συνοικέσιο με κάποια αιρετική, όπως ήσαν οι Βενετσιάνες ευγενείς. Ο έμπιστός του, Σφραντζής, προσπαθώντας να βρει την κατάλληλη σύζυγο για τον κύριό του, στράφηκε προς την Ανατολή, καταλήγοντας στην κόρη τού βασιλιά τής Ιβηρίας, σημερινής Γεωργίας και στην κόρη τού αυτοκράτορος τής Τραπεζούντος, οι οποίες είχαν μεγάλη προίκα.

Ξαφνικά όμως, τα σχέδια τού Σφραντζή άλλαξαν. Ο σουλτάνος Μουράτ Β', πατέρας τού Μωάμεθ τού Πορθητή, απεβίωσε και η χήρα του, κόρη τού δεσπότη τής Σερβίας, Μάρα Μπράνκοβιτς η οποία χήρευσε, εστάλη πίσω στους γονείς της. Τότε, εστάλησαν πρέσβεις για να ζητήσουν το χέρι της, όμως καθώς η Μάρα είχε πάρει όρκο στον Θεό να μείνει ελεύθερη αν ελευθερωθεί από τον σουλτάνο άνδρα της, το συνοικέσιο ματαιώθηκε. Η ίδια βέβαια ήταν τότε πενήντα ετών και προτίμησε να αποσυρθεί σε κάποιο ορθόδοξο μοναστήρι για το υπόλοιπο τού βίου της. Δυστυχώς, αυτή η ατυχία έπαιξε καθοριστικό ρόλο για την μετέπειτα πολιορκία και πτώση τής Πόλεως, καθώς εάν η Μάρα δεχόταν να γίνει αυτοκράτειρα, ο Μωάμεθ ίσως δεν προέβαινε στην πολιορκία, λόγω τής ιδιαίτερης αγάπης που έτρεφε προς εκείνη.

Έπειτα, ο Σφραντζής προχώρησε σε συνοικέσιο τού αυτοκράτορος Κωνσταντίνου με την κόρη τού βασιλέως τής Ιβηρίας, όμως υπήρξαν καθυστερήσεις που τελικά ακύρωσαν το ταξίδι της στην Κωνσταντινούπολη. Ουσιαστικά, ενώ ο

Κωνσταντίνος ανέμενε την νύφη, οι Οθωμανοί επετέθησαν στην Βασιλεύουσα. Πολλά τραγούδια και λαϊκοί θρύλοι μετά την Άλωση τής Κωνσταντινουπόλεως, αναφέρονται σε υποτιθέμενη σύζυγο του αυτοκράτορα και τέκνα αυτού. Ορισμένοι μελετητές ερευνώντας αρχεία και βιβλιοθήκες ανακάλυψαν ότι ο Κωνσταντίνος ήταν μνηστευμένος με την Άννα Νοταρά, κόρη του δούκα Λουκά Νοταρά, ο οποίος μετά την Άλωση θανατώθηκε από τον Μωάμεθ. Στα λατινικά έγγραφα της εποχής μνημονεύεται ως sponsa imperialis, δηλαδή «μνηστή του αυτοκράτορα», όμως δεν υπάρχουν σαφείς αποδείξεις για κάτι τέτοιο. Η Άννα, πέθανε το 1507 σε μεγάλη ηλικία και ανύμφευτη, στην Βενετία.

Μετά την ανάρρηση στον οθωμανικό θρόνο, τού σουλτάνου Μωάμεθ, μετέπειτα γνωστού ως Πορθητή, η κατάσταση άρχισε να φαντάζει δυσοίωνη για τις ελληνικές κτήσεις στην Ανατολή. Ο Κωνσταντίνος, αποστέλλοντας πρέσβεις στην Βενετία κι έπειτα στην Ρώμη, ζήτησε ανθρώπινο δυναμικό για τον στρατό του αλλά και ενός είδους συμφωνία με τον πάπα, ο οποίος όμως έμενε αμετακίνητος στις θέσεις του, όπως αυτές επιβλήθηκαν στην ψευδοένωση των Εκκλησιών στην Σύνοδο Φερράρας - Φλωρεντίας. Οι Οθωμανοί με κάθε τρόπο έδειχναν απροκάλυπτα την εχθρική τους διάθεση. Την άνοιξη τού 1451, άρχισε η κατασκευή τού φρουρίου Ρούμελη Χισάρ, στο στενότερο σημείο τού Βοσπόρου. Το φρούριο ολοκληρώθηκε στο τέλος τού καλοκαιριού τού 1452.

Ο σουλτάνος Μωάμεθ, έδωσε εντολή όλα τα πλοία να ελέγχονται περνώντας τα στενά τού Βοσπόρου. Τοιουτοτρόπως, ούτε τα βυζαντινά, αλλά ούτε και τα πλοία των Δυτικών μπορούσαν να πλεύσουν ελεύθερα. Το γεγονός αυτό είχε ως σκοπό αφ' ενός να απομονώσει την Ανατολή και να δημιουργήσει οικονομική δυσπραγία και έλλειψη αγαθών, αφ' ετέρου να αποκόψει την Πόλη από κάθε ξένη βοήθεια, απέναντι στην επικείμενη πολιορκία των Οθωμανών. Πολύ απλά, οι Τούρκοι ήθελαν να δείξουν ότι εκείνοι είναι πλέον οι κύριοι τής περιοχής.

[Συνεχίζεται]

<http://bitly.com/2bTCaCm>